

Memo

Aan College van burgemeester en wethouders
Van Regieteam
Onderwerp Communicatiestrategie huisvesting vergunninghouders en urgente woningzoekenden
Datum 3 mei 2016

Inleiding

De gemeente Albrandswaard heeft een tekort aan sociale huurwoningen. Oorzaak is een combinatie van een gering woningaanbod en de grote druk om woonruimte toe te wijzen aan mensen met een urgentie. Door dit tekort is weinig woonruimte beschikbaar voor Albrandswaarders die in de gemeente willen blijven wonen (of weer terug willen naar Rhoon of Poortugaal) en loopt de gemeente achter bij de wettelijke taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders. College en gemeenteraad van Albrandswaard willen daarom de komende jaren extra sociale huurwoningen gaan bouwen.

De huisvesting van vergunninghouders is onderdeel van de reguliere huisvesting, maar het onderwerp maakt al snel veel los in de samenleving. In deze memo wordt daarom ingezoomd op de communicatie rond het huisvesten van vergunninghouders. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere het doel van de communicatie, de kernboodschap en de strategie. De strategie besteedt met name aandacht aan het zorgvuldig en in de juiste volgorde communiceren. Dit werkt het college nader in detail uit in een werkplanning.

Procesaanpak huisvesting vergunninghouders

Om de druk op de woningmarkt te verlichten gaat de gemeente sociale huurwoningen bouwen. Echter, nieuwbouw vraagt wel tijd. Daarom valt het voorstel uiteen in een aanpak voor directe huisvesting (in de vorm van afspraken en verbouwen bestaande panden, ook tijdelijke huisvesting) en huisvesting voor de lange termijn (woningbouw).

Vorm en omvang huisvesting vergunninghouders

Er komt geen AZC en er komen geen extra vergunninghouders bovenop de reguliere taakstelling die het rijk aan onze gemeente oplegt. Die taakstelling ligt – met de kennis van nu – tussen de 60 en 65 vergunninghouders per jaar. Verder wil de gemeente de achterstand van afgelopen jaar van 25 vergunninghouders inlopen.

Communicatieaanpak

Voor de woningbouw (huisvesting lange termijn) volgen we de reguliere communicatieaanpak voor nieuwbouw, maar houden we wel rekening met extra communicatie-inzet voor monitoring van de omgeving. Voor de directe huisvesting via ombouw van bestaande panden komt er een gericht plan van aanpak. Het is namelijk niet uitgesloten dat in verbouwde panden een substantieel deel van de bewoners uit vergunninghouders zal bestaan. In deze memo wordt daarom met name ingegaan op een aanpak voor de communicatie (inclusief planning) rond de directe huisvesting.

Natuurlijk dient er ook aandacht te zijn voor het onderdeel 'inburgering'; wij overleggen met Vluchtelingenwerk en SWA of hiervoor een apart communicatieplan nodig is.

Doel

Het communicatiedoel is draagvlak/begrip creëren om zo de komst van de vergunninghouders op een goede, verantwoorde en rustige manier te laten verlopen.

Aandachtspunten om het doel te realiseren zijn onder andere:

- brede steun vanuit de gemeenteraad voor de aanpak van het college
- heldere kernboodschap
- niet alleen oog voor de huisvesting en de vergunninghouders, maar nadrukkelijk ook voor de inwoners van de gemeente (inclusief de afgesproken 25% lokaal maatwerk)
- betrekken van doelgroepen (met name inwoners, omwonenden, raadsleden, woningbouwverenigingen) bij de voorbereiding, maar wel *binnen duidelijke kaders!*
- duidelijk aangeven wat er gebeurt met input vanuit de samenleving (bijvoorbeeld: is het alleen meedenken of ook meebeslissen?)
- tijdig, proactief en juist informeren van de verschillende doelgroepen (NB: in de juiste volgorde!)
- maak het niet groter dan het is
- we sluiten aan op de schaal van de gemeente, tonen empathie in onze berichtgeving
- laat zien dat er ook voordelen/positieve kanten zijn
- goede afstemming en duidelijke afspraken tussen de betrokken partijen (zoals de woningbouwverenigingen)
- alert zijn op signalen vanuit de samenleving (NB: openbare orde en veiligheid).

Doelgroepen

Het is de bedoeling om met name raadsleden, inwoners (omwonenden) en partijen als woningbouwverenigingen en maatschappelijke instellingen/organisaties te betrekken en informeren. Daarbij wordt steeds gekeken naar zaken als: wat gaan we communiceren, met wie, op welk tijdstip en op welke manier (welke communicatiemiddelenmix past het best bij de doelgroep).

Kernboodschap

Albrandswaard gaat de komende jaren extra sociale huurwoningen bouwen.

Hierdoor komt er meer woonruimte voor mensen die ingeschreven staan als woningzoekende voor een sociale huurwoning, dus ook voor Albrandswaarders die in gemeente willen blijven wonen. Bovendien kan de gemeente voldoen aan de wettelijk opgelegde taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders. Om al op korte termijn de druk op de woningmarkt te verlichten worden momenteel de mogelijkheden onderzocht voor het verbouwen van bestaande panden.

Strategie

Om al in een vroeg stadium te kunnen starten met de communicatie kiezen we ervoor om de communicatie over de huisvesting gefaseerd aan te pakken. Naarmate de stappen concreter worden (verdieping) worden inwoners, belanghebbenden en maatschappelijke partners intensiever meegenomen in het proces. Dit leidt tot de volgende stappen in onze communicatie:

1. bekend maken van de kernboodschap in algemene lijnen
2. nader toelichten van zaken met de motivering en achtergrondinformatie (onder andere in de vorm van een interview en een themapagina)
3. ophalen van reacties uit raad en samenleving (niet alleen zenden, ook ontvangen)
4. communiceren locatiekeuze voor de directe (tijdelijke) huisvesting met een bijzondere positie voor omwonenden en direct-belanghebbenden bij de bewuste locatie(s)
5. openbaar politiek debat (onder andere in Beraad & Advies en gemeenteraad)
6. bekendmaking en uitvoering raadsbesluit
7. ophalen van reacties uit de samenleving.

Planning

Hieronder is in hoofdlijnen de planning aangegeven waarbij de strategische stappen zijn benoemd. Ook de stappen die inmiddels al zijn gezet, zijn voor de volledigheid in het overzicht meegenomen (cursief).

Januari

- 14/1: besloten B&A
- 21/1: kort persbericht met de kernboodschap in algemene lijnen (stap 1 strategie), gehoor gevend aan druk van media naar aanleiding van besloten B&A van 14 januari 2016. Schept ruimte en kaders om met direct belanghebbenden (eigenaren/gebruikers) en partners (woningbouwcorporaties) te overleggen.

Februari

- 1/2: openbaar B&A
- 5/2: interview met AD en persbericht voor overige media i.v.m. onrust door geruchten over de vermeende komst van een AZC
- 8/2: openbare raadsvergadering, behandeling voorstel voor huisvesting vergunninghouders
- 1^e verkennende gesprekken met de woningbouwverenigingen

Maart/april

- naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad van 8/2 de mogelijkheden onderzoeken voor opvang vergunninghouders binnen de reguliere sociale woningvoorraad, het maken van afspraken met woningbouwverenigingen en het voorkomen van plaatsing tijdelijke units
- alle aspecten van de mogelijke locaties verder onderzoeken en voorbereiden, met extra aandacht voor huidige gebruikers. Daarbij wordt ook gekeken naar de financiële aspecten.
- vervolgesprekken met woningbouwverenigingen

April

- 18/4: raadsvergadering met update over het proces tot nu toe (incl. stand van zaken naar aanleiding van de motie van 8/2)
- voorbereiden voorstel procesaanpak

April/mei

- quickscan i.v.m. haalbaarheid van een locatie zowel voor panden die mogelijk verbouwd kunnen worden als voor woningbouwlocaties
- verkennende gesprekken met eigenaren panden

Mei

- 10/5: bespreken raadsvoorstel in (deels besloten) B&A (stap 3 strategie)
- openbare deel informatie op website beschikbaar
- persbericht en/of interview (bijvoorbeeld in De Schakel - stap 3 strategie)
- uitkomsten quickscan
- bespreken uitkomsten met de raad (openbaar of (deels) besloten?) B&A (stap 4 strategie) indien openbaar: voorafgaand de omwonenden van kans hebbende locaties/panden informeren. Is het besloten dan z.s.m. daarna omwonenden informeren.

Mei/juni

- optie: themapagina De Schakel/Indruk (stap 3/4 strategie)
- kleinschalige bewonersbijeenkomst (voor direct omwonenden en betrokkenen; planning en doorgaan hiervan zijn afhankelijk van de uitkomsten van Beraad & Advies van 10/5 ov. Gaat het niet door dan vervalt de onderstaande planning (stap 4 strategie)
- persbericht met informatie die ook is gedeeld tijdens de bewonersbijeenkomst(en) (stap 4 strategie)

Juni

- 20/6: raadsbesluit uitwerking potentiële locaties (stap 5 strategie)
- 20 of 21/6: persbericht bekendmaking raadsbesluit (stap 6 strategie)

Na 20 juni

- uitvoering raadsbesluit en berichtgeving in pers over vervolgaanpak (realisatie, komst vergunninghouders, activiteiten begeleiding en inburgering - stap 7 strategie).

Opmerkingen

1. parallel aan dit proces zorgen we voor actuele informatie op de gemeentelijke website over dit onderwerp;
2. de planning wordt aangepast aan de actuele ontwikkelingen;
3. gezien de ervaringen in verschillende gemeenten in het land is het verstandig om aandacht te besteden aan openbare orde en veiligheid, onder andere tijdens de kleinschalige bijeenkomsten. Dit wordt samen met de politie in een apart plan uitgewerkt.

Vervolg

Deze strategie heeft met name betrekking op de communicatie rondom (de voorbereiding van) de directe huisvesting, met speciale aandacht voor de om te bouwen panden. Voor het traject vanaf de oplevering van de eerste omgebouwde woningen en de komst van de eerste vergunninghouders wordt een apart plan van aanpak gemaakt. In dat plan wordt ook aandacht besteed aan zaken als (taal)onderwijs, werk en wegwijs worden in de Albrandswaardse samenleving.

Evaluatie

Alles wat met vluchtelingen te maken heeft is nieuws en er zijn regelmatig nieuwe ontwikkelingen. Daarom is het belangrijk om de communicatieaanpak regelmatig tussentijds te evalueren. Aan de orde komen onder andere vragen als: hoe verloopt het tot nu toe? Wat moet er anders/beter? Zijn er signalen waar we iets mee moeten (afnemende steun, weerstand, agressie, enz.)? Enz.

Het onderwerp komt ook wekelijks aan de orde bij de collegevergadering, zodat alle portefeuillehouders continu aangesloten blijven bij wat er op andere deelgebieden gebeurt.

Afhankelijk van de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie(s) en de collegevergaderingen kunnen de communicatieaanpak en de planning (zo nodig) worden aangepast.
